

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

**VII International Science Conference
«Theoretical methods and improvement
of science»**

Desember 12 – 14, 2022

Bordeaux, France

THEORETICAL METHODS AND IMPROVEMENT OF SCIENCE

Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference

Bordeaux, France

(December 12 – 14, 2022)

UDC 01.1

ISBN – 978-9-40365-671-7

The VII International Scientific and Practical Conference «Theoretical methods and improvement of science», December 12 – 14, Bordeaux, France. 348 p.

Text Copyright © 2022 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2022 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Veligotska Y., Malik N. Peculiarities of the formation of urban medical clusteres of healthcare facilities. Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference. Bordeaux, France. Pp. 15-16.

URL: <https://eu-conf.com/ua/events/theoretical-methods-and-improvement-of-science/>

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES		
1.	Герасимчук Л.О., Літвін А.В., Костюченко Р.В. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ РИЗИКУ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ВІД ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	13
ARCHITECTURE, CONSTRUCTION		
2.	Veligotska Y., Malik N. PECULARITIES OF THE FORMATION OF URBAN MEDICAL CLUSTERES OF HEALTHCARE FACILITIES	15
BIOLOGY		
3.	Лукаш О.О., Новик В.О., Кушнір А.І. ВИДОВИЙ АНАЛІЗ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН ВЗДОВЖ ДОРІГ У СИСТЕМІ ОЗЕЛЕНЕННЯ СОЛОМ'ЯНСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА ТА ШЛЯХИ ЙОГО ОПТИМІЗАЦІЇ	17
CHEMISTRY		
4.	Дундуков П., Ущатовський Д., Васильєв Г. ЕЛЕКТРОХІМІЧНЕ ОТРИМАННЯ МІДІ З ВІДПРАЦЬОВАНИХ КИСЛИХ МІДНО-ХЛОРИДНИХ РОЗЧИНІВ ТРАВЛЕННЯ ДРУКОВАНИХ ПЛАТ	22
CULTUROLOGY		
5.	Dobroier N. RESEARCH METHODS OF REFUGEES AND INTERNALLY DISPLACED PERSONS IN THE NEW SOCIO-CULTURAL SPACE (ASSOCIATIVE METHOD)	25
ECONOMY		
6.	Puzyrova P. FINANCIAL POTENTIAL OF UKRAINE UNDER MARTIAL LAW: THE CURRENT STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT	27
7.	Головацька С.І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРУВАННЯ ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	32

8.	Козуб В.О., Керімова Е.Г.К. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	36
9.	Колодійчук А.В. РЕГІОНАЛЬНА СПЕЦИФІКА ЕКОНОМІЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ КЛАСТЕРІВ В УКРАЇНІ	41
10.	Крисак А.І., Ємець О.А. АСПЕКТИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСНИКІВ АТО ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ	47
11.	Машошина Т.В., Супрун О.О., Порхун Д.В. ЗНАЧЕННЯ ТА СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА	50
12.	Мірошниченко О.В., Філіпова Н.А. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	53
13.	Пристапа Л., Кудрик Н. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ДИНАМІКИ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	58
14.	Хайло Я.М., Хайло В.О. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ ВОДОПОСТАЧАННЯ МІСТ	63
15.	Шевченко І.О. АДАПТАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ДО ЦИФРОВОЇ ТОРГІВЛІ НА ГЛОБАЛЬНИХ РИНКАХ	68
GEOGRAPHY		
16.	Абдикадирова А., Спанкулова Л. ЦИФРЛАНДЫРУ НАРЫҒЫНДА МҰРАЖАЙ ҚЫЗМЕТІНІҢ ДАМУЫ	72
17.	Непша О.В., Дьячкова А.В., Дьячкова Л.І. КАШТАНОВІ ҐРУНТИ ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇХ ВЛАСТИВОСТІ	77

GEOLOGY		
18.	Ішков В.В., Козій Є.С., Чернобук О.І. ЗВ'ЯЗОК МІЖ ВМІСТОМ ГЕРМАНІЮ І СІРКИ ЗАГАЛЬНОЇ У ВУГІЛЛІ ПЛАСТА С1 ПОЛЯ ШАХТИ "САМАРСЬКА", УКРАЇНА	81
HISTORY		
19.	Боян-Гладка С.П., Тимофій М.В. ФОРМИ ДОЗВІЛЛЯ МОЛОДІ: ВЕЧОРНИЦІ, ДОСВІДКИ, ТОЛОКА, ВУЛИЦЯ НА ТЕРИТОРІЇ ГАЛИЦЬКОЇ ГУЦУЛЬЩИНИ	89
JURISPRUDENCE		
20.	Бондаренко А.В. ПРОБЛЕМА ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ	96
21.	Гальцова В.В., Володіна О.О. ПРО ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗНИЩЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ МАЙНА ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ	99
22.	Гальцова О.В. ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ ОБМЕЖЕННЯ ДЕЯКИХ ПРАВ ЗАСУДЖЕНИХ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	103
23.	Карпунцов В.В., Вереша Р.В. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАКОНОДАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	106
24.	Шевченко Д.В., Казначєєв Д.Г. ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ХІМІЧНОЇ ЗБРОЇ	109
MANAGEMENT, MARKETING		
25.	Jasnikowski A., Rosokhata A., Hryshchenko O. PROMOTING THE REGION'S BRAND THROUGH DIGITAL- MARKETING	112

26.	Romaniuk I., Koloskov O. DIGITALIZATION OF MARKETING IN THE ELECTRONIC ECONOMY	114
27.	Жук О.І. ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	117
28.	Кузьменчук М.О. МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	123
29.	Лавриненко С., Харченко С., Місюрова К. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	125
30.	Сич Т.В. СИСТЕМА МЕТОДІВ У ДОСЛІДЖЕННЯХ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ	129
31.	Філіна С.В., Дробітько Д.О. ТЕОРІЯ МОТИВАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	132
MEDICINE		
32.	Semeniuk L., Chernuha L., Kryzhanivska O. PECULIARITIES OF PREPARATION FOR PREGNANCY OF WOMEN WITH HYPOANDROGENISM AND HABITUAL MISCARRIAGE	138
33.	Горбатюк І.Б., Станєва В.І. ВПЛИВ SARS-COV-2 НА СЕРЦЕВО-СУДИННУ СИСТЕМУ	141
34.	Кобак Л.О., Абрагамович О.О., Абрагамович У.О. ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ КОМОРБІДНИХ УРАЖЕНЬ ОРГАНІВ СИСТЕМИ КРОВООБІГУ У ДОРОСЛИХ ХВОРИХ НА СИСТЕМНИЙ ЧЕРВОНИЙ ВОВЧАК	144
35.	Сініцина А., Феденько В. РОЛЬ ЛЕКЦІЇ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ І ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ "ФІЛОСОФІЯ" У СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	148

36.	Харитонюк Л.М., Бойко М.В., Вернигора Д.Г. ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ІЗ МЕГАУРЕТЕР	151
37.	Янковський О., Прудіус В. КОМП'ЮТЕРНИЙ АНАЛІЗ СЛИЗОПРОДУКЦІЇ КОЛОНОЦИТІВ	156
PEDAGOGY		
38.	Bahan S., Krasnikov O. FEATURES OF THE PRACTICAL ACTIVITY OF A TEACHER IN THE CONDITIONS OF WAR	158
39.	Sarayeva F.K.K., Nurzhanova Z.D. APPLICATION OF THE TANDEM METHOD IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE	160
40.	Асенова Н.С., Турарханова М.М. АҚЫЛ-ОЙ КЕМІСТІГІ БАР БАЛАЛАРДЫ ОҚЫТУДА АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ПАЙДАЛАНУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШАРТТАРЫ	166
41.	Гриненко К.О., Волинець Ю.О. МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	173
42.	Дерипапа В.В. ВИХОВАННЯ ВІЛЬНИХ. ШВИДКІСНИЙ БІГ	177
43.	Козубовський Р.В. РОБОТА З ДЕЗАДАПТОВАНИМИ ДІТЬМИ В США	185
44.	Крижановська Т.І. УРОКИ ВІД МИКОЛИ ЛЕОНТОВИЧА (ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТВОРЧОСТІ КОМПОЗИТОРА У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВА)	189
45.	Кузьміна К.О., Серета І.В. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ З ООП У ПРОСТОРІ СУЧАСНОЇ ДИТЯЧОЇ КНИГИ	195

46.	Медведовська Т.П. МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	199
47.	Мельник Л. УКРАЇНСЬКА ОСВІТА: СЕНСОВА БЕЗПЕЧНІСТЬ І ЦІННІСТЬ ДОВІРИ ЯК ОДНА З УМОВ ДОЛАННЯ КОЛОНІАЛЬНОГО СВІТОГЛЯДУ	202
48.	Милян Ж.І. ЗВ'ЯЗОК ДОШКІЛЬНОЇ І ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ	208
49.	Нагорна Г.О. МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ МУЗИКАНТА	212
50.	Обезюк Т.К. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	215
51.	Процишина О.Ю. ЕТАПИ РОБОТИ НАД НАВЧАЛЬНИМ РЕПЕРТУАРОМ НА ЗАНЯТТЯХ СОЛЬНОГО СПІВУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	218
52.	Сичук М., Астахова Л. ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	222
53.	Трубник І.В., Коношенко О.С. ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД КОМУНІКАТИВНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	226
54.	Шкура Т.В. МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ "ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПРИРОДНИЧИХ НАУК"	232
55.	Әсенова Н.С., Каржаспаева З.М. БАСТАУЫШ СЫНЫПТАРДА АҚПАРАТТЫҚ-КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ САБАҚҚА ДЕГЕН ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ	234

PHARMACEUTICS		
56.	Tereshchenko L., Korzh J. RESOURCES OF THE HEALTH CARE SYSTEM UNDER THE IMPLEMENTATION OF MILITARY STATE IN UKRAINE	239
57.	Івасюк І.М., Сологуб В.А. ДОСЛІДЖЕННЯ ДУБИЛЬНИХ РЕЧОВИН У СИРОВИНІ СМІКАВЦЮ ЇСТІВНОГО (CYPERUS ESCULENTUS L.)	241
PHILOLOGY		
58.	Diukar K. STRUCTURAL AND SEMANTIC CHANGES IN WORD-FORMATION MODELS OF MODERN UKRAINIAN ANTHROPONYMICON	243
59.	Kim L. SLOGAN HUMORISTIQUE EN TANT QU'UN MOYEN D'IMPACT PUBLICITAIRE	247
60.	Грабовенська М.І., Стецик А.В. СЛЕНГОВА (СУБСТАНДАРТНА) ЛЕКСИКА В ПОСТМОДЕРНІСТСЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ (СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧІЙ ТА АКСІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ)	251
61.	Кривоніс Д.В. КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ КОНДИЦІОНАЛУ У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОЇ ФРАНКОМОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ)	256
62.	Мосієнко О.В. СТРАТЕГІЇ ДОМЕСТИКАЦІЇ ТА ФОРЕНІЗАЦІЇ У ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ	261
63.	Шманов В.Д., Яворська А.О. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРИ ІНШОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	263
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
64.	Kren K. MODIFIED LITTLE'S ALGORITHM TO TRAVELING SALESMAN PROBLEM SOLUTION	266

PSYCHOLOGY		
65.	Кузьменчук М.О. ВПЛИВ СТРЕСУ НА ПСИХІКУ ТА ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ЛЮДИНИ	271
66.	Курова А.В. ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД В ДОСЛІДЖЕННІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ	274
67.	Мельникова А.С. ДОСЛІДЖЕННЯ РЕЛІГІЙНОЇ АКТИВНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ	278
68.	Петренко В.В. ДОВІРА МОЛОДІ ДО ЗМІ У ПЕРІОД ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ	283
69.	Сукач С.А. РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ЯК ЗДАТНІСТЬ МОБІЛІЗУВАТИ ТА ВІДНОВЛЮВАТИ ПСИХОЛОГІЧНІ РЕСУРСИ	287
70.	Туриніна О.Л., Філіпенко І.М. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПИСЬМОВИХ ПРАКТИК У ВИРІШЕННІ ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ КЛІЄНТІВ	291
TECHNICAL SCIENCES		
71.	Karykh V., Altukhova T. ANALYTICAL REVIEW OF THE POSSIBILITIES OF SPECTRAL METHODS FOR DIAGNOSTIC DAMAGE OF ELECTROMECHANICAL EQUIPMENT	297
72.	Kolomiiets Y., Bazilo S., Kulynych I. APPROACH TO ASSESSING VALUES OF SPATIAL PARAMETERS OF HIDING OF A DYNAMIC OBJECT	299
73.	Suhachenko T. PROJECT FOR THE CONSTRUCTION OF A WINERY OF STILL WINES IN THE KHERSON REGION	301

74.	Біляєв М.М., Скрипник О.О., Соловйов В.В. АНАЛІЗ ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ НА БАЗІ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ	303
75.	Гунько О.Ю., Козачина В.В., Стеценко О.А. ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКУ УРАЖЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ ЕКСТРИМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ МЕТОДОМ ОБЧИСЛЮВАЛЬНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ	305
76.	Заяць В.М., Берник В.О. ДО РОЗРОБКИ ФУНКЦІОНАЛУ ДЛЯ МОНИТОРИНГУ ЛОКАЛЬНОЇ КОМП'ЮТЕРНОЇ МЕРЕЖІ	307
77.	Козачина В.А., Єловіков А.О., Хітров С.В. МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ОЧИСТКИ СТИЧНИХ ВОД	315
78.	Машихіна П.Б., Бідноголовка Р.М., Чижов О.М. ПРОГНОЗУВАННЯ ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ ПРИ ЕМІСІЇ ХІМІЧНО-НЕБЕЗПЕЧНИХ РЕЧОВИН	317
79.	Рибалко І.М., Захаров А.В. РОЗПОДІЛ ТЕПЛА У МЕТАЛЕВІЙ ВАНІ ПРИ ЕЛЕКТРОШЛАКОВІЙ НАПЛАВЦІ ПОРОШКОВИМ ЕЛЕКТРОДОМ	319
80.	Рубель А.О., Кураєва А.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РОЗРОБКА КОНСТРУКЦІЙ НАПРЯМНИХ ПРИСТРОЇВ ПОСУДИН У БОКОВОМУ НАПРЯМКУ ДЛЯ КАНАТНО-ПРОФІЛЬНИХ ПРОВІДНИКІВ	323
81.	Тимошенко Г., Вігуро С. АНАЛІЗ ПОМИЛКОВИХ ДІЙ АВІАДИСПЕТЧЕРІВ	328
TOURISM		
82.	Romanenko O., Romanenko O., Tymchuk T. PROSPECTS OF QUALITY TRAINING FUTURE TOURISM SPECIALISTS AT SVTOREN OF UKRAINIAN SCHOOLS ABROAD	333

83.	Semyanchuk P., Danylova K., Kobylanska A. CARACTÉRISTIQUES ET PERSPECTIVES DU DÉVELOPPEMENT DU TOURISME LOCAL EN UKRAINE: MOUVEMENTS INTÉRIEURS ET ATTRACTIVITÉ INTERNATIONALE	338
84.	Медведовська Т.П. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ В ТУРИСТСЬКІЙ ГАЛУЗІ	345

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Мірошниченко Олексій Володимирович

к.е.н. доц. кафедри економіки та менеджменту

Придунайська філія

ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Філіпова Наталя Андріївна

викладач кафедри права

Придунайська філія

ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Вступ. Сучасна активізація процесів глобалізації, інтернаціоналізація ринків, політична нестабільність вимагають від національної економіки підвищення її конкурентоспроможності, що дозволить збільшити її економічне зростання. Саме тому сьогодні управління державним сектором економіки потребує прискіпливої уваги з боку науковців та практиків з метою розроблення комплексного стратегічного плану реформування даного напрямку, опрацювання планів та прогнозів його розвитку для підвищення ефективності управління, росту економіки та стабільності держави.

Основна частина. Науковці та експерти практики все частіше відмічають, що на відміну від ідеальної моделі ринку і конкуренції доступ на основні ринки товарів, послуг, капіталу фактично монополізований і подолати наявні бар'єри новим компаніям набагато складніше, ніж у звичайному конкурентному середовищі. Наряду з цим форми і методи конкурентної боротьби на світовому ринку відрізняються від конкурентної боротьби на національному ринку. Тому на світовому ринку активним учасником господарських зв'язків стає держава, яка безпосередньо зацікавлена в підтримці національних компаній. При цьому в умовах глобалізації всі активніше використовуються правові методи для вирішення економічних проблем. Відповідно, економічно і політично сильна держава необхідна для розвитку, як на внутрішньому ринку, так і для підтримки національного бізнесу на світовому ринку.

Це означає, що в умовах глобалізації державний сектор економіки набуває все більшого значення, адже в ринковій економіці він активно використовується як засіб регулювання для досягнення багатьох державних соціально-економічних цілей, в тому числі для забезпечення стабільного розвитку важливих стратегічних галузей народного господарства. Тому першочерговою стає задача формування сильного і ефективного державного сектору країни для підтримки виробництва суспільних благ і забезпечення сталого розвитку галузей економіки, у зв'язку з чим все більшої актуальності набувають питання пошуку шляхів реформування адміністративно-правового управління державного сектора економіки України.

Проблемам пошуку шляхів реформування адміністративно-правового управління державного сектора економіки в сучасних умовах приділяється значна увага як вітчизняними, так і зарубіжними вченими та експертами. Вони констатують серйозні зміни, що відбуваються в розвитку державного сектора економіки України та відмічають важливість засобів адміністративного права для вирішення проблеми ефективності управління ним в умовах глобалізації.

Зауважимо також, що масштабні проекти, спрямовані на реформування державного сектору економіки здійснювались у багатьох країнах. В документах Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) проаналізовано цей досвід та виділено шість основних принципів, яких повинні дотримуватись органи державного управління щодо забезпечення ефективного, прозорого та відповідального функціонування державного сектору економіки

- нормативно-правова база та система регулювання, що застосовується до державних підприємств, повинні забезпечувати єдині ринкові умови («правила гри») як для державних так і для приватних підприємств;

- держава повинна дотримуватись чіткої та послідовної політики власності, забезпечуючи прозоре, відповідальне, професійне й ефективне управління державними підприємствами;

- держава і державні підприємства повинні визнавати в рівній мірі права всіх акціонерів та забезпечувати їм рівність і вільний доступ до інформації про підприємство відповідно до Рекомендацій ОЕСР;

- державна політика власності не повинна порушувати забезпечені правовими актами або договірними зобов'язаннями права інших сторін, пов'язаних з державними підприємствами;

- державні підприємства мають виконувати вимоги суворих стандартів прозорості та Рекомендації ОЕСР;

управління державних підприємств повинні мати всі необхідні повноваження та бути компетентними для того, щоб виконувати функції стратегічного планування та контролю за управлінням компанією; вони повинні діяти сумлінно та брати відповідальність за свої дії.

Головним результатом реформи державного сектору економіки на підставі зазначених принципів повинно стати підвищення його ефективності, адже ефективність надає переваги власне державним підприємствам, державі та її громадянам. При цьому підвищення ефективності державних підприємств дозволить: покращити якість послуг і продукції підприємств; знизити ціну продукції та послуг; поліпшити рентабельність підприємств і збільшити обсяг надходжень до державного бюджету; покращити середовище господарювання та інвестиційний клімат, забезпечуючи рівні можливості для приватних і державних підприємств, а також подаючи приклад належного корпоративного управління.

Як показує досвід інших країн, що підтверджується і результатами незалежних досліджень, основною причиною низької операційної ефективності держпідприємств є слабка система корпоративного управління, яка не сприяє рентабельності і ставить суперечливі цілі, що призводить до неякісного

управління. Протягом тривалого часу єдиним шляхом вирішення цієї проблеми вважалася приватизація держпідприємств. Проте не всі державні підприємства доцільно приватизувати, а приватизація багатьох державних підприємств може тривати достатньо довго. В умовах, коли управління державним сектором економіки здійснюється згідно із принципами, затвердженими у країнах-членах ОЕСР, державні підприємства стають достатньо конкурентоспроможними навіть на міжнародному ринку та досягають показників, які дорівнюють показникам підприємств, що перебувають у приватній власності, або перевищують їх. Відповідно до згаданих принципів ОЕСР було виділено ряд напрямів реформування державного сектору економіки та діяльності державних підприємств зокрема [2]. Наведемо ключові цілі реформи державних підприємств.

1. Посилення нагляду та покращення прозорості. Держпідприємства повинні раціонально використовувати свої ресурси і дотримуватись перевірених практик управління ризиками. Ефективний контроль має запобігати потенційним конфліктам інтересів. Простіше кажучи, економічно доцільний нагляд створює умови для покращення внутрішньої системи управління підприємств. Одним з ключових кроків до збільшення прозорості діяльності держпідприємств є розкриття ними своїх фінансових даних та іншої важливої інформації. Така вимога відповідає міжнародній практиці та дозволяє об'єктивно порівняти фінансові і операційні результати діяльності, включаючи порівняння фінансових показників держпідприємств із результатами роботи аналогічних підприємств у приватному секторі

2. Удосконалення корпоративного управління. Внаслідок посилення конкуренції держпідприємствам доведеться використовувати свої активи більш відповідально і раціонально. Очікується, що нова модель корпоративного управління на підприємствах державного сектору економіки не лише принесе фінансову вигоду для державного бюджету, але і підвищить якість послуг, що надаються громадянам України. Крім того, ефективне корпоративне управління державними підприємствами позитивно вплине на національну економіку та бізнес-середовище, що підвищить привабливість України для іноземних інвесторів, адже нова модель корпоративного управління державними підприємствами передбачає стратегічне планування, призначення незалежних членів наглядових рад та розробку системи заохочення для наглядових рад і управління.

3. Визначення чітких цілей діяльності. Тривалий час державним підприємствам ставились різноманітні і часто суперечливі цілі, що призводило до невизначеності під час розподілу відповідальності. При здійсненні своїх управлінських повноважень, державні органи повинні забезпечити абсолютну чіткість і прозорість комерційних і некомерційних (зокрема, соціальних) цілей державних підприємств та контролювати їх виконання. Це допоможе державним підприємствам реалізувати свої стратегічні завдання, шляхом надання суспільству послуг та продукції найвищої якості з максимальною ефективністю. Важливою умовою також є оптимальне співвідношення власного і залученого

капіталу держпідприємств і запровадження чіткої дивідендної політики. Це має стимулювати державні підприємства підвищити ефективність роботи, модернізувати обладнання та бізнес-процеси, а також збільшити вартість акціонерного капіталу.

4. Запровадження політики власності. Державні підприємства конкурують із приватними компаніями - отже, під час створення систем управління державними підприємствами КМУ повинен неухильно дотримуватися принципу розділення функцій власності та функцій регулювання. Враховуючи це, КМУ 10 жовтня 2018 року схвалив Основні засади впровадження політики власності щодо суб'єктів господарювання державного сектору [1].

Удосконалення законодавчої бази - це лише перший крок на тривалому шляху впровадження якісно нових механізмів управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки. У довгостроковій перспективі, передача частини повноважень від органів управління до наглядових рад, впровадження інституту незалежних членів наглядових рад, залучення професійних фахівців з відбору персоналу до процесу обрання керівників та членів наглядових рад дозволить державним підприємствам функціонувати ефективніше.

В сучасних умовах все більшої популярності набуває інститут державно-приватного партнерства і Україна останнім часом все більше використовує його для залучення інвестицій в державний сектор економіки.

Висновок. Отже, в умовах глобалізації та збільшення загроз національній безпеці роль державного сектору збільшується, оскільки в ринковій економіці державний сектор активно використовується як засіб регулювання для досягнення багатьох державних соціально-економічних цілей, в тому числі для забезпечення стабільного розвитку важливих стратегічних галузей народного господарства у зв'язку з чим необхідно формувати ефективний державний сектор країни для підтримки виробництва суспільних благ, забезпечення сталого розвитку економіки і покращення життя населення в цілому.

Основними напрямками реформування та розвитку державного сектору економіки України є: приватизація, націоналізація та державно-приватне партнерство, покращення стану яких потребує прийняття ряду нормативно-правових актів, які стосуватимуться: посилення бюджетного нагляду; розроблення основних засад державної політики управління суб'єктами господарювання; удосконалення корпоративного управління суб'єктами господарювання; реструктуризації та реорганізації суб'єктів господарювання, а також прозорого та комплексного процесу приватизації.

Для цього необхідно розробити і запровадити Основні засади політики власності, яка передбачає заходи щодо поліпшення корпоративного управління суб'єктами господарювання з чітким розмежуванням функцій держави з управління об'єктами державної власності та регулювання ринку та посилити бюджетний нагляд за суб'єктами господарювання шляхом впровадження методології оцінки фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки. При цьому заходи з підвищення

ефективності діяльності суб'єктів господарювання необхідно розробляти з урахуванням Рекомендацій Організації економічного співробітництва та розвитку.

Список літератури:

1. Мінекономрозвитку розробило політику власності у державному секторі економіки. Урядовий портал URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minekonomrozvitku-rozrobilo-politiku-vlasnosti-u-derzhavnomu-sektori-ekonomiki>
2. Розпорядження КМУ від 27 травня 2015 р. № 662-р «Про схвалення Стратегії підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки»
3. Стратегічне бачення управління державними підприємствами. Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail?id=18732169-7335-448a-a73d-650ae59a1bdd>.